

Folkeoplysning i
forandring II

23.-24. maj 2016

Chefanalytiker
Henriette Bjerrum

Foto: Dorte Vester, Dalgas Skolen

AFTENSKOLERNES ROLLE FOR PSYKISK SÅRBARE BORGERE

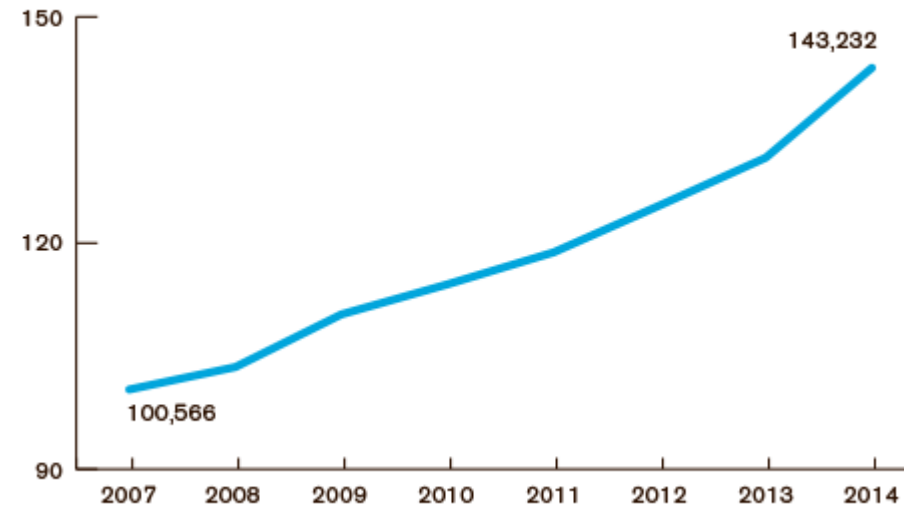

Videncenter
for Folkeoplysning

Baggrunden for fokus på mental sundhed

- 9 pct. af den voksne befolkning er ofte stressede i dagligdagen
- 20 pct. af befolkningen har i løbet af et år symptomer, der kendes fra psykiske sygdomme
- Stress og psykiske problemer er årsag til mere end 45 pct. af alle tilkendte førtidspensioner

Antal borgere med mindst 1 kontakt til hospitalspsykiatrien i løbet af et år 2007-2014

Kilde: Momentum på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik

Hovedtemaer

- Aftenskoler for psykisk sårbare
- De almene aftenskolers rolle for psykisk sårbare
- Aftenskolernes fremtidige potentiale

Foto: Colourbox

To undersøgelser

Aftenskoler for psykisk sårbare – et deltagerperspektiv

12 skoler under DOF

I alt 622 kursister har svaret

Aftenskolerne og mental sundhed – fem perspektiver på aftenskolerne

Kursister – 1088

Undervisere - 109

Bestyrelsesmedlemmer – 36

Ledere – 7

Borgere - 683

Foto: Sind Skolerne Aalborg

Hovedtemaer

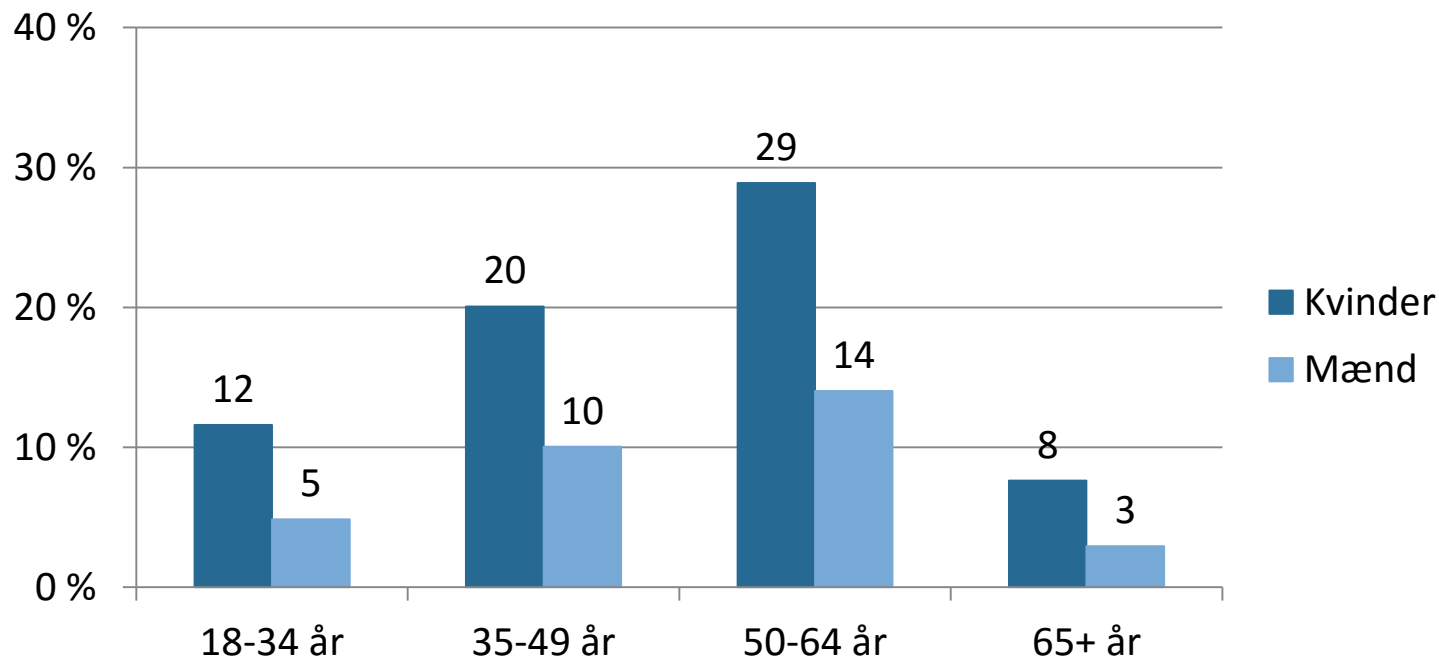
- **Aftenskoler for psykisk sårbare**
- Kursisterne – hvem er de?
- Hvordan har de det?
- Kursisterne og skolen
- Recovery
- De almene aftenskolers rolle for psykisk sårbare
- Aftenskolernes fremtidige potentiale

Foto: Colourbox

Kursisterne – hvem er de?

- Midaldrende kvinder

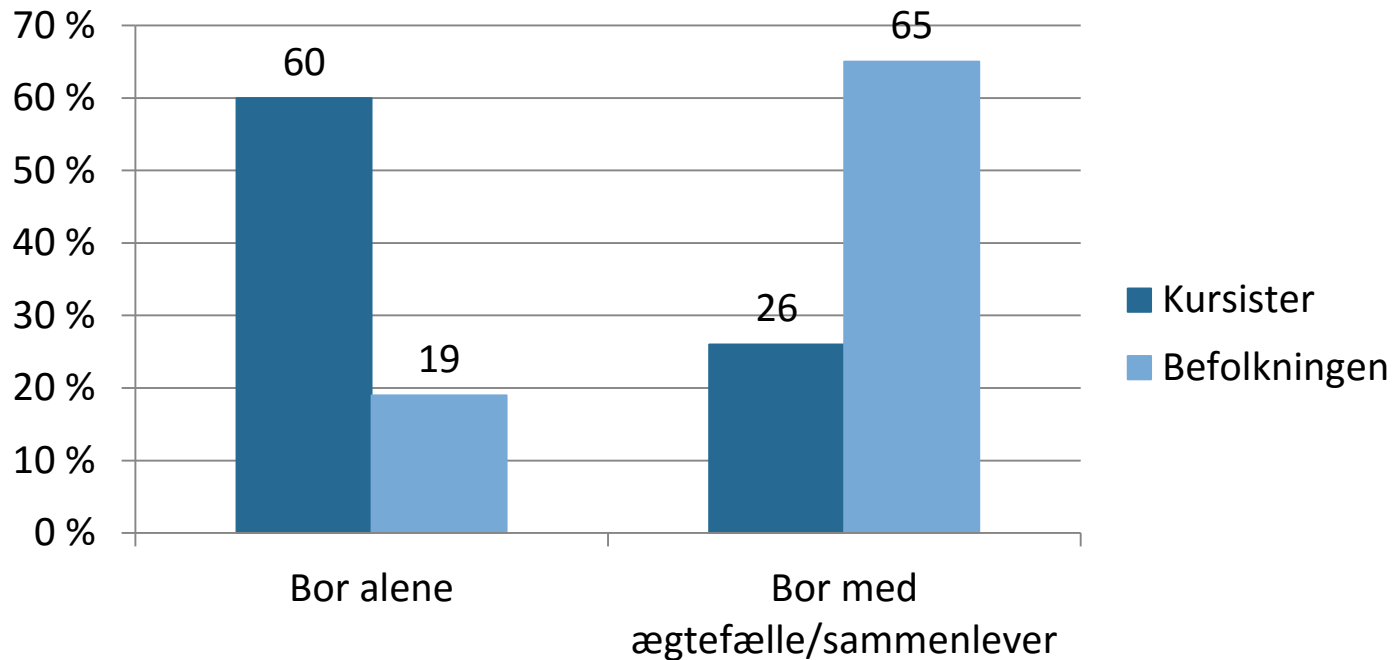
Kursisterne – hvem er de?

- På overførselsindkomst

Forsørgelsesgrundlag	
Førtidspensionist	54
Kontanthjælpsmodtager	22
Folkepensionist	10
Lønmodtager	3
Sygedagpenge modtager	2
Studerende	<1
Selvstændig	<1
Andet	9

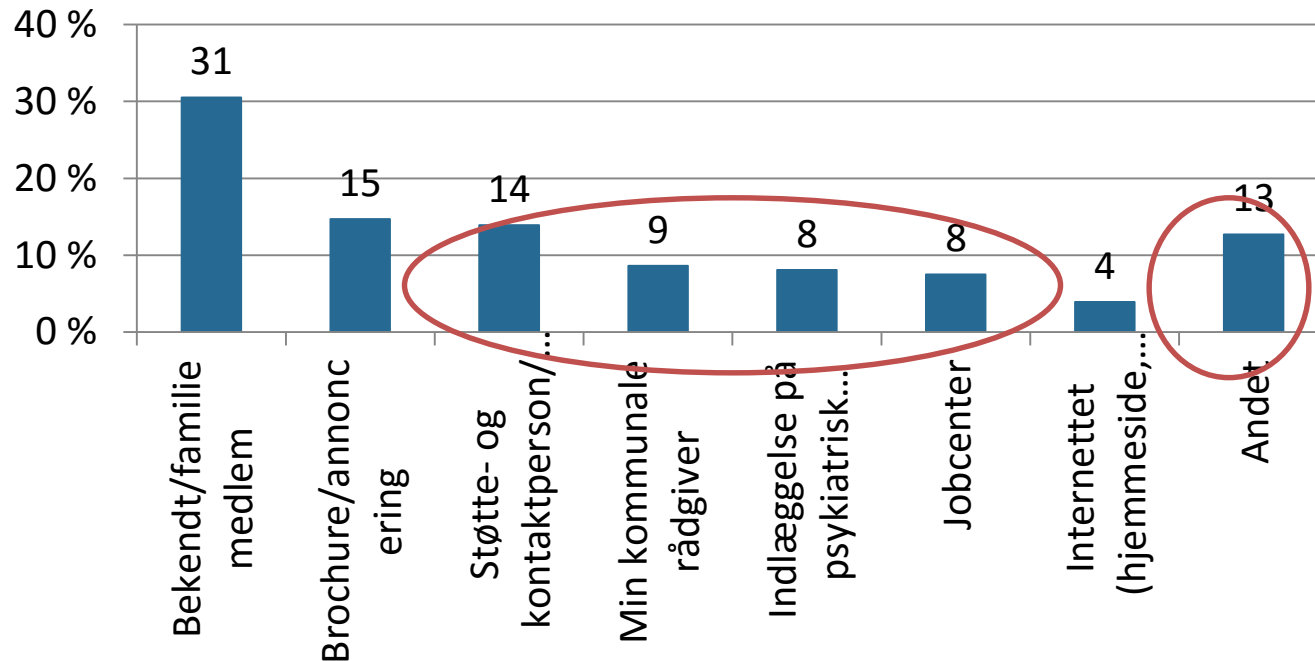
Kursisterne – hvem er de?

- Enlige

Figuren viser andelen som bor alene og bor sammen med en ægtefælle/sammenlever blandt henholdsvis kursisterne i aftenskoler for psykisk sårbare (n=588) og de 18 til 69-årige i den danske befolkning (N = 3,6 mio.)

Kursisterne kommer gennem folk de kender

- Lidt over halvdelen af kursisterne har gået på skolerne i 3 år eller mere

Kursisterne er udfordret på sundheden

- Selvvurderet helbred
- Hvordan har de haft det de sidste fire uger?
- Er du frisk nok til at gøre, hvad du har lyst til?
- Diagnoser og behandling

Foto: Colourbox

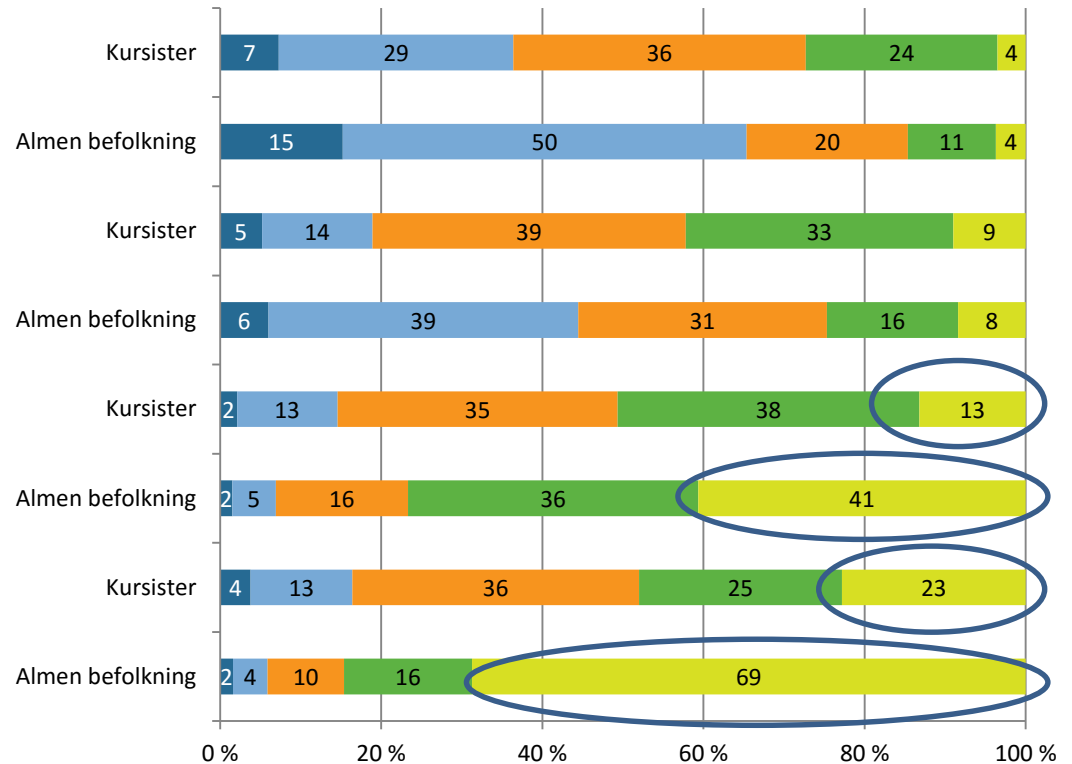
Diagnoser og behandling

- Mere end to ud af tre kursister har en psykiatrisk diagnose
- Næsten halvt så mange (39 pct.) af kursisterne som af den almene befolkning (76 pct.) svarer at de for det meste føler sig friske nok til at gøre, hvad de har lyst til det meste af tiden.

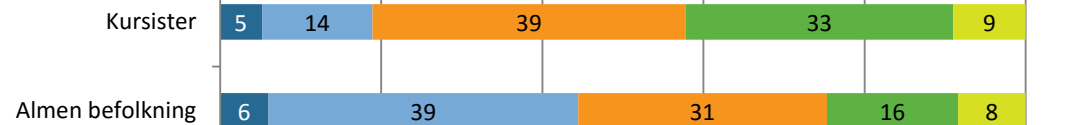
De sidste fire uger – det er vanskeligt for kursisterne at se andre mennesker

■ Hele tiden ■ Det meste af tiden ■ Noget af tiden ■ Lidt af tiden ■ På intet tidspunkt

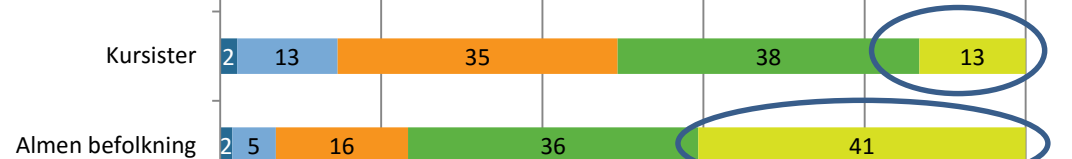
Har du følt dig rolig og afslappet?

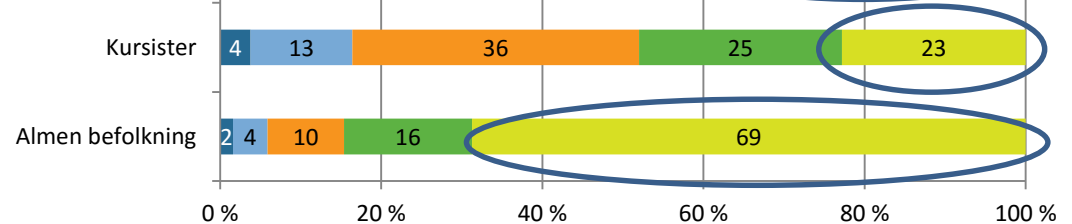
Har du været fuld af energi?

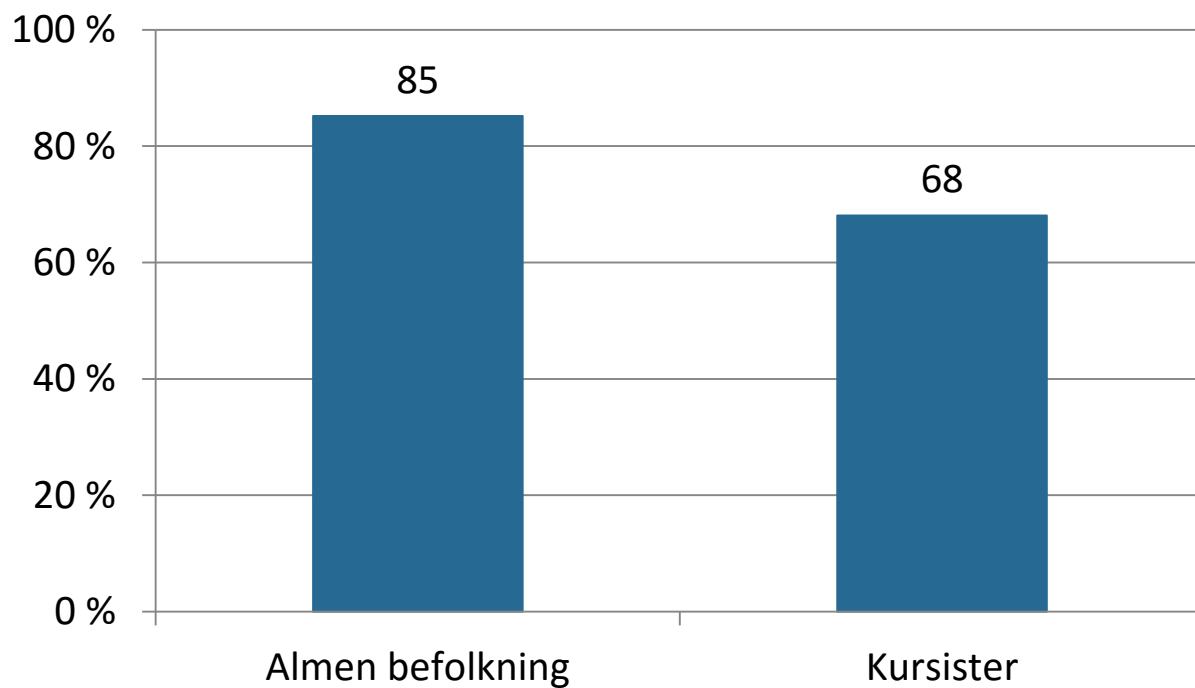
Har du følt dig trist til mode?

Vanskeligt at se andre mennesker

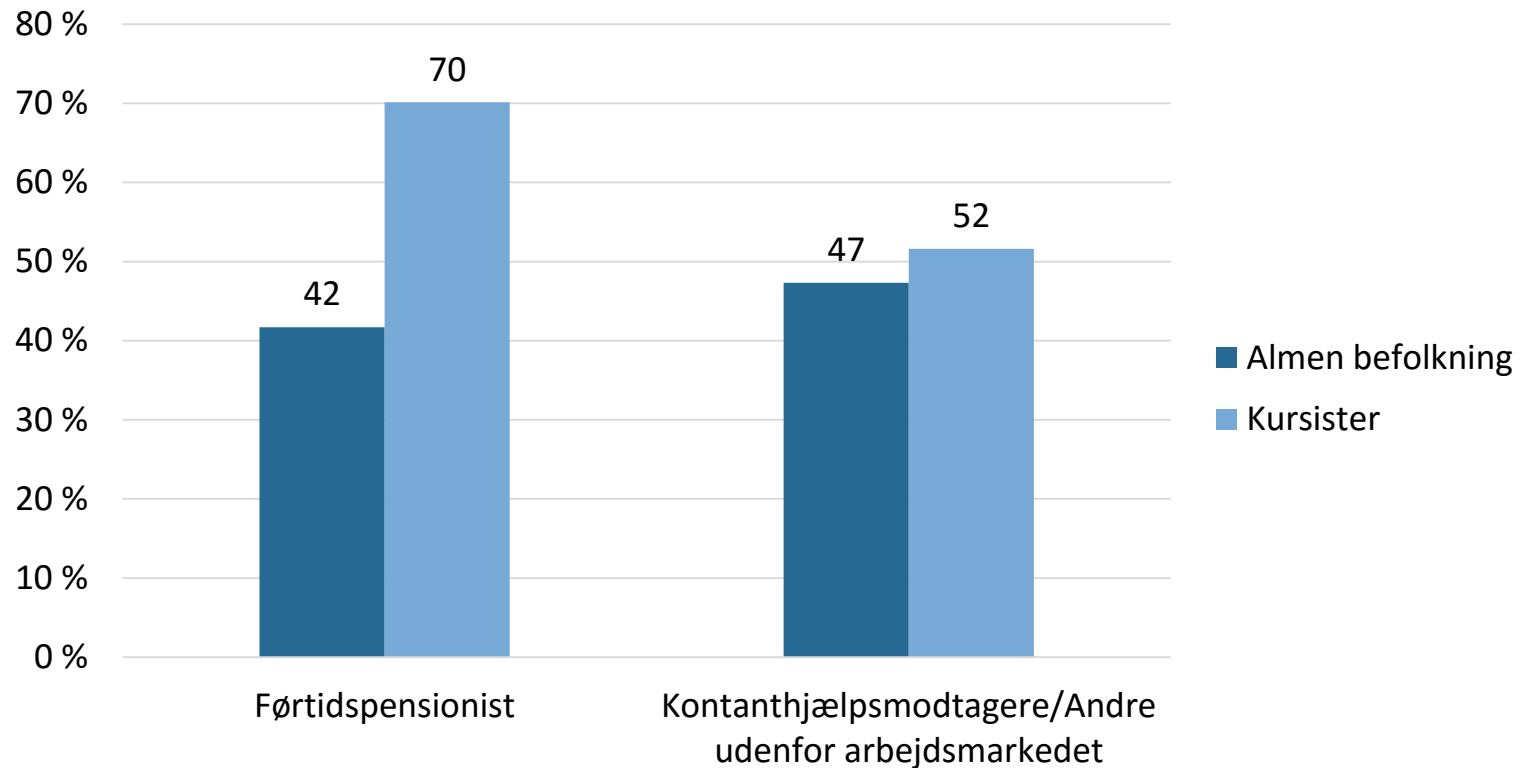

Selvurderet helbred

Figuren viser andelen, som vurderer, at de har et fremragende, vældig godt eller godt selvurderet helbred blandt henholdsvis kursister (n = 409) og den almene danske befolkning (N = 160.390). Kilde: Danskernessundhed.dk

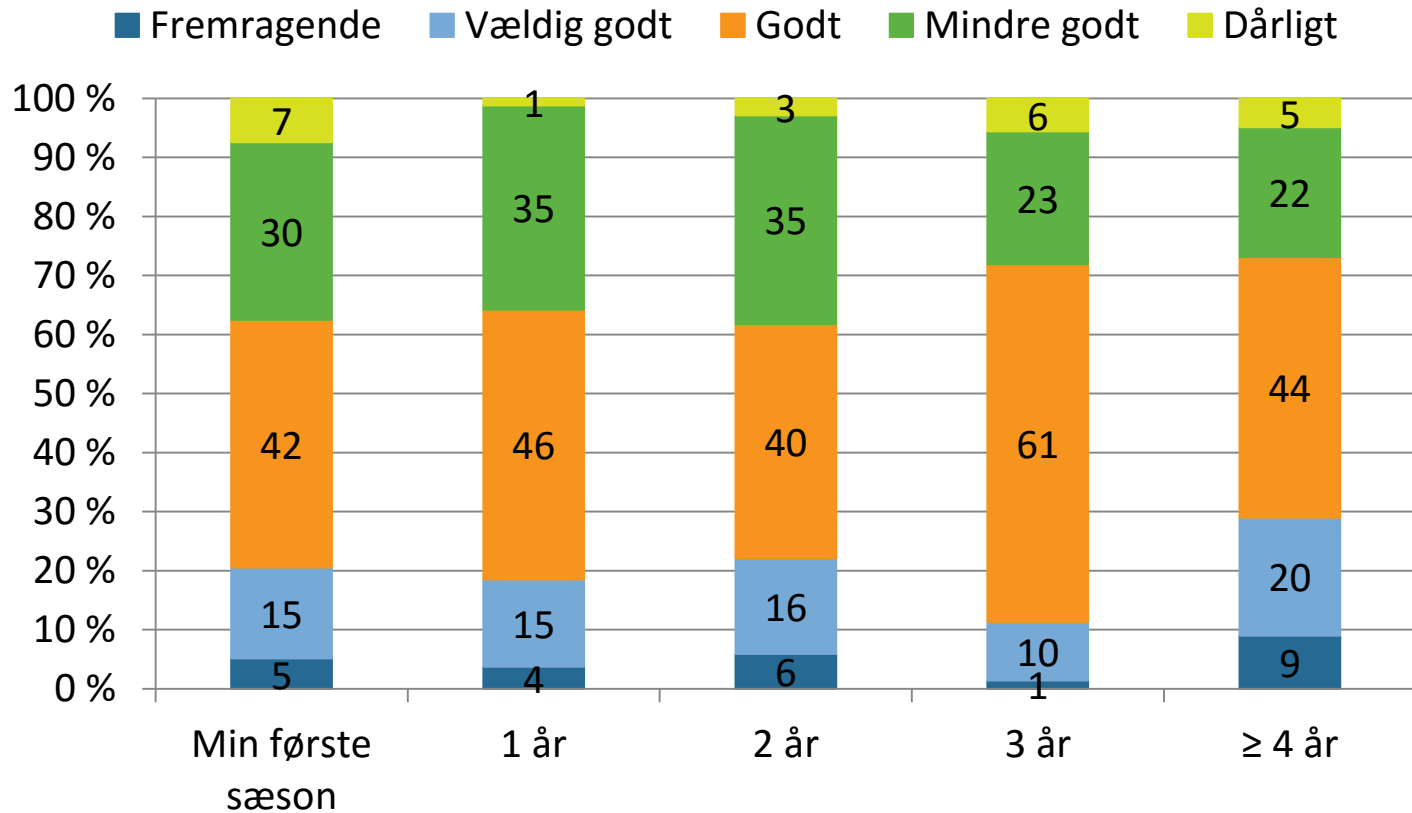
Kursisterne har det bedre end andre sammenlignelige grupper

Figuren viser andelen med fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred ud fra spørgsmålet 'Hvordan synes du, at dit helbred er alt i alt?' blandt kursister på aftenskoler for psykisk sårbare sammenlignet med det nationale gennemsnit (n = 563). Kilde: Danskernessundhed.dk. (Førtidspensionister n=5.780, 'Andre udenfor arbejdsmarkedet' n=4.120)

Det selvvalgte helbred og antal år som kursist

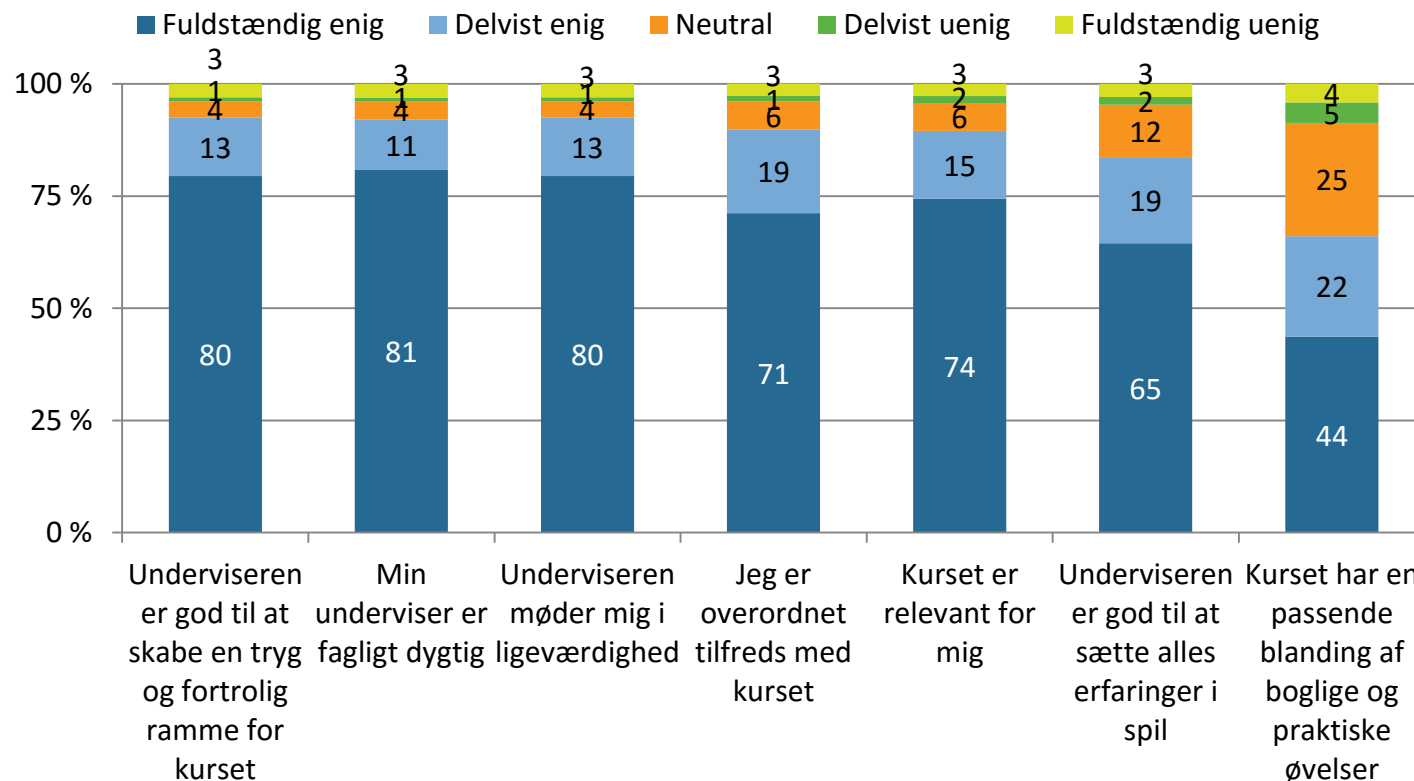
Kursisterne og skolen

- Kursisterne er **MEGET** tilfredse
- Vil anbefale skolen
- Føler at de får et stort udbytte
- Ser skolerne som supplement til behandling

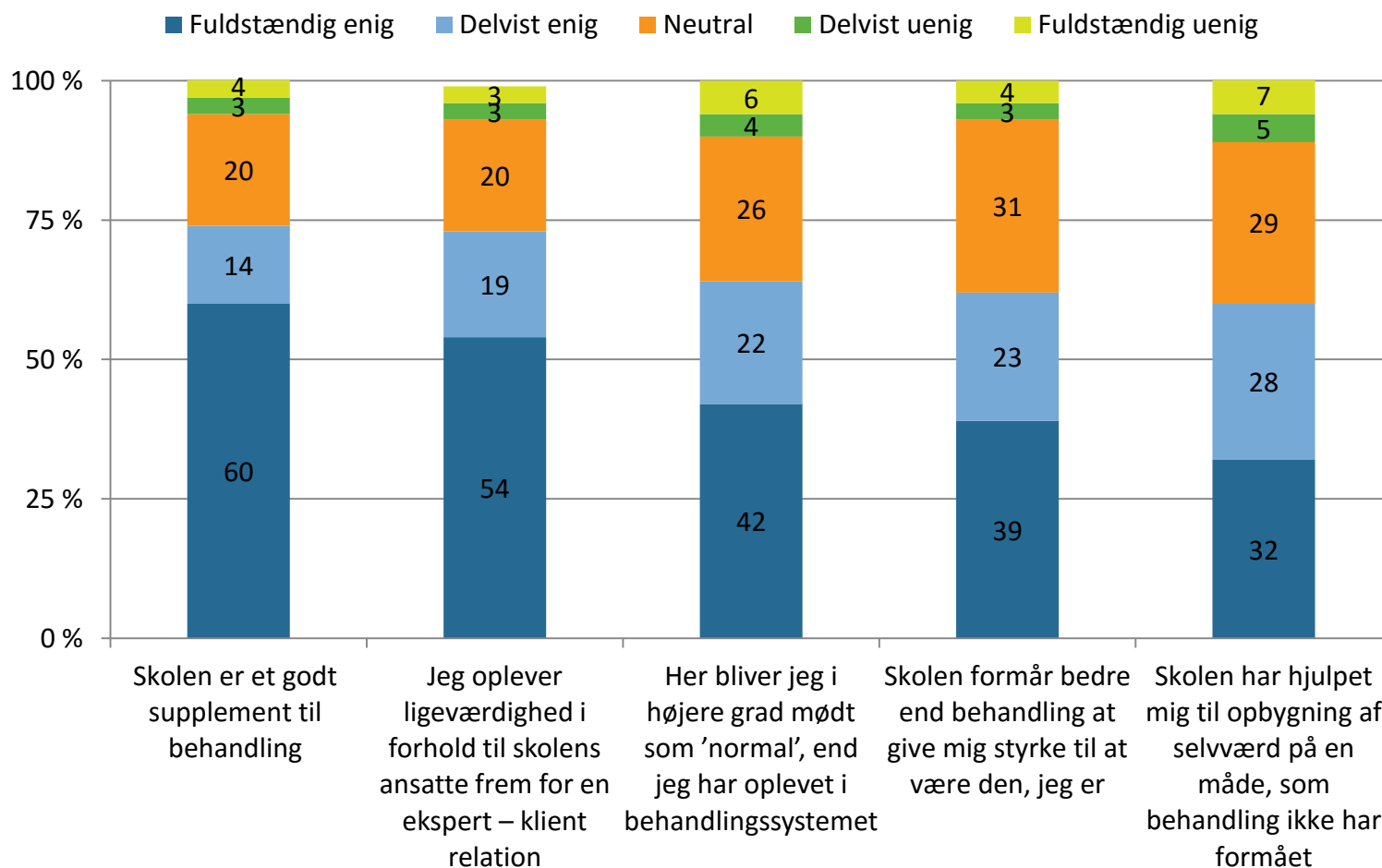

Foto: Colourbox

Kursisterne er tilfredse med underviserne og kurserne

Skolerne kan noget andet end andre tilbud til kursisterne

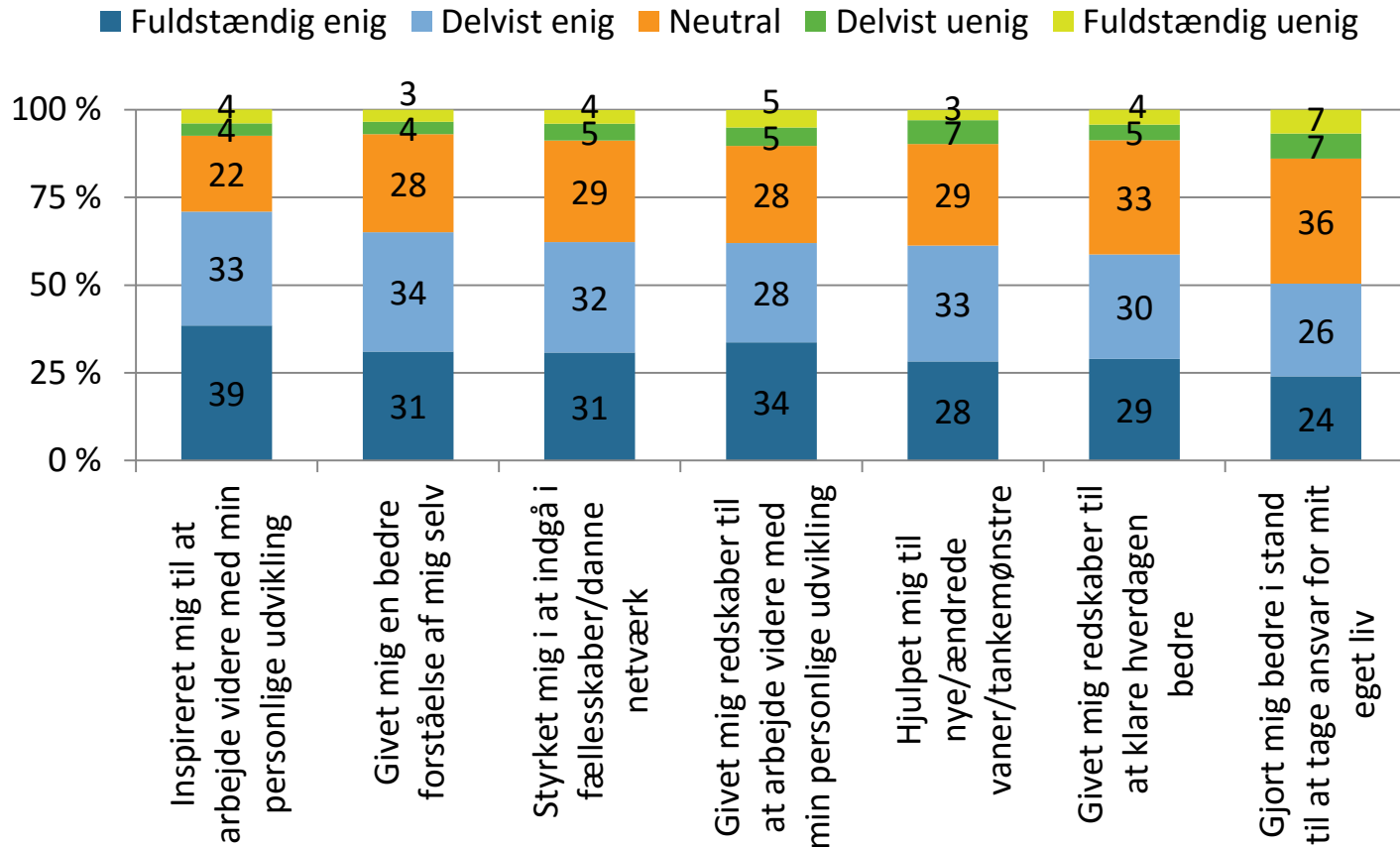

Udbytte af kurserne

- Inspireret mig til at arbejde videre med min personlige udvikling
- Givet mig en bedre forståelse af mig selv
- Styrket mig i at indgå i fællesskaber/danne netværk

Udbytte af kurserne

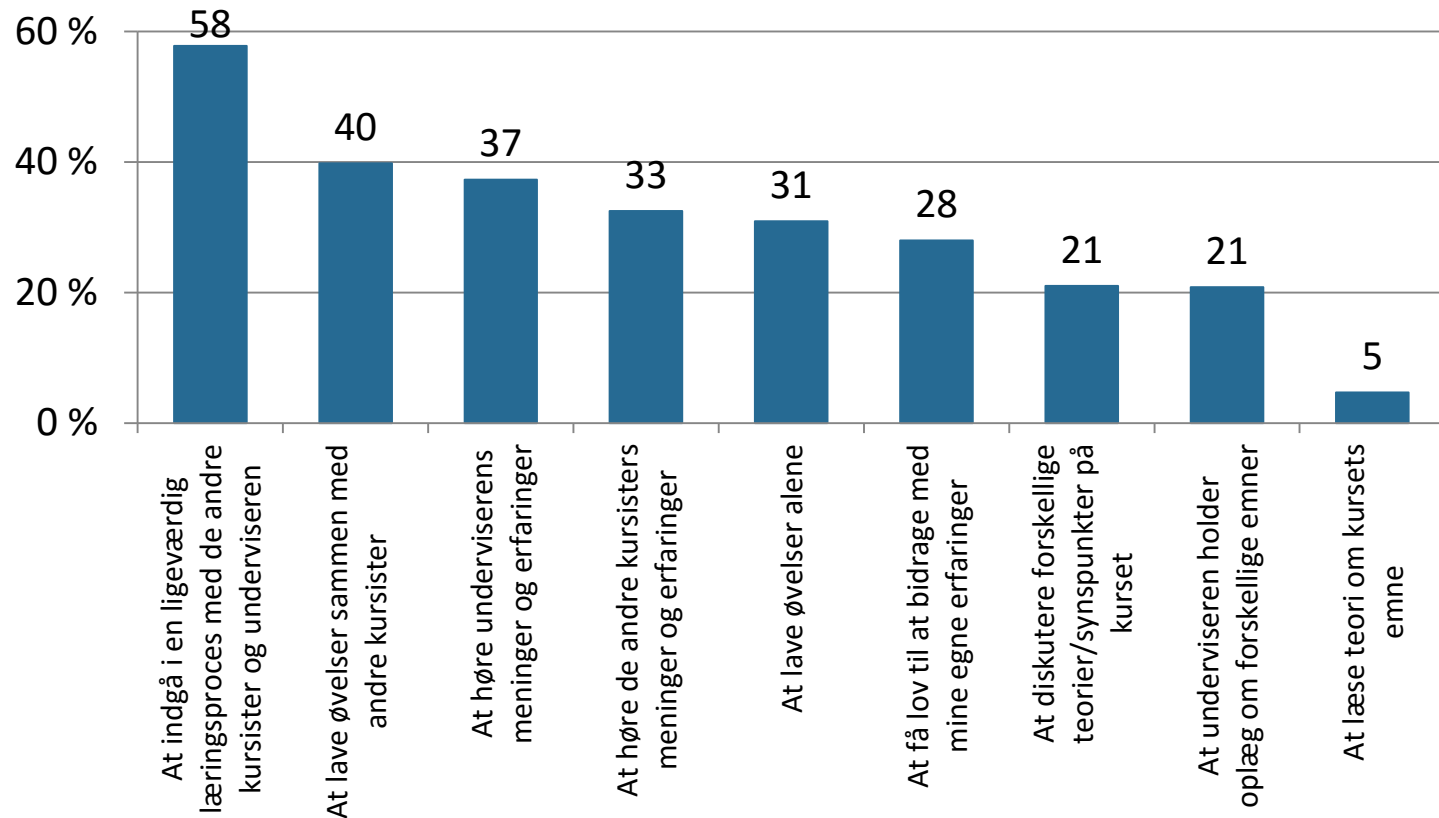

Kursisterne vælger kurser fordi:

- Jeg syntes, kurset så spændende ud (60 pct.)
- Jeg havde brug for social kontakt (et fast holdepunkt) i min hverdag (60 pct.)
- Jeg ønskede forandringer i mit liv (51 pct.)
- På grund af kursets faglige indhold (51 pct.)

De lærer mest af at indgå i en ligeværdig læringsproces

Kursisterne og recovery

Jette Svane/Sind Skolerne Aalborg

Recovery

Udsagn i spørgeskemaet	Min første sæson	4 år eller mere
Jeg synes, mit liv virker håbløst, og jeg føler mig fortabt.	6	2
Jeg synes, at det er hårdt lige nu, men jeg tror på, at det er muligt at få et godt liv.	36	20
Jeg synes, at jeg ved, hvad jeg er god til, og hvad jeg skal arbejde med for at få et godt liv.	19	22
Jeg synes, jeg arbejder aktivt med at se de gode ting ved mig selv og mit liv, og jeg arbejder med at tage ansvar for de ting, der sker.	27	35
Jeg synes, jeg lever et godt liv, hvor jeg er god til at håndtere min psykiske sårbarhed/sygdom. Jeg føler, at jeg er robust og indgår i meningsfulde sammenhænge.	12	22

Hovedtemaer

- Aftenskoler for psykisk sårbare
- **De almene aftenskolers rolle for psykisk sårbare**
- Kursisternes generelle trivsel er høj
- Plads til kursister med dårlig trivsel
- Hvad kan aftenskolerne for kursister med dårlig trivsel?
- Aftenskolernes fremtidige potentiale

Foto: Colourbox

Kursisterne generelle trivsel og mentale sundhed

- Godt selv vurderet helbred - 89 pct. vurderer at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt. (LG=85)
- Godt selv vurderet mentalt helbred - 94 pct. (Borgere=90)
- Trives rigtig godt - Scorer højt (72,3) på WHO's trivselsindeks (LG=69, Borgere 67,4)

Foto: FOKUS

Den inkluderende aftenskole – Der er plads til kursister med dårlig trivsel

- **En ud af ti** kursister har en trivselsscore **under 50**, hvilket svarer til en mild depression

- *Jeg føler mig energisk og aktiv*
- *Når jeg vågner op, føler jeg mig frisk og udhvilet*
- *Min hverdag er fyldt med ting, som interesserer mig*
- *Jeg er humørmæssigt vel til mode*
- *Jeg føler mig rolig og afslappet*

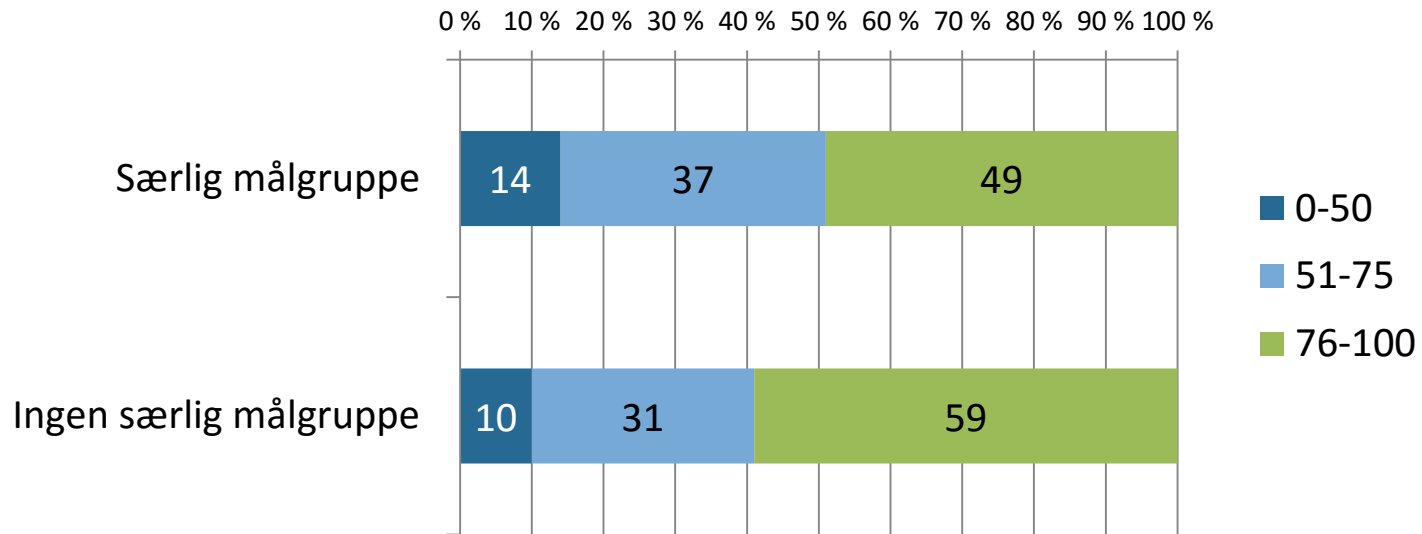
Mange kursister med lav trivselsscore vælger bevægelsesfag

- Der er flest kursister med en trivselsscore under 50 på bevægelsesfagene

Faggruppe	Grundlæggende fag	Manuelle fag	Bevægelsesfag
Andel af kursister med trivselsscore under 50 i pct.	7	9	14
Gennemsnitlig trivselsscore	74	73	70

Tabellen viser sammenhængen mellem kursisternes trivselsscore og valg af fag.

Kursister der går på hold for en særlig målgruppe har lidt lavere trivsel end øvrige kursister

Figuren viser trivselsscoren for kursister på hold uden og med en særlig målgruppe. n: Ingen særlig målgruppe 714, særlig målgruppe 136

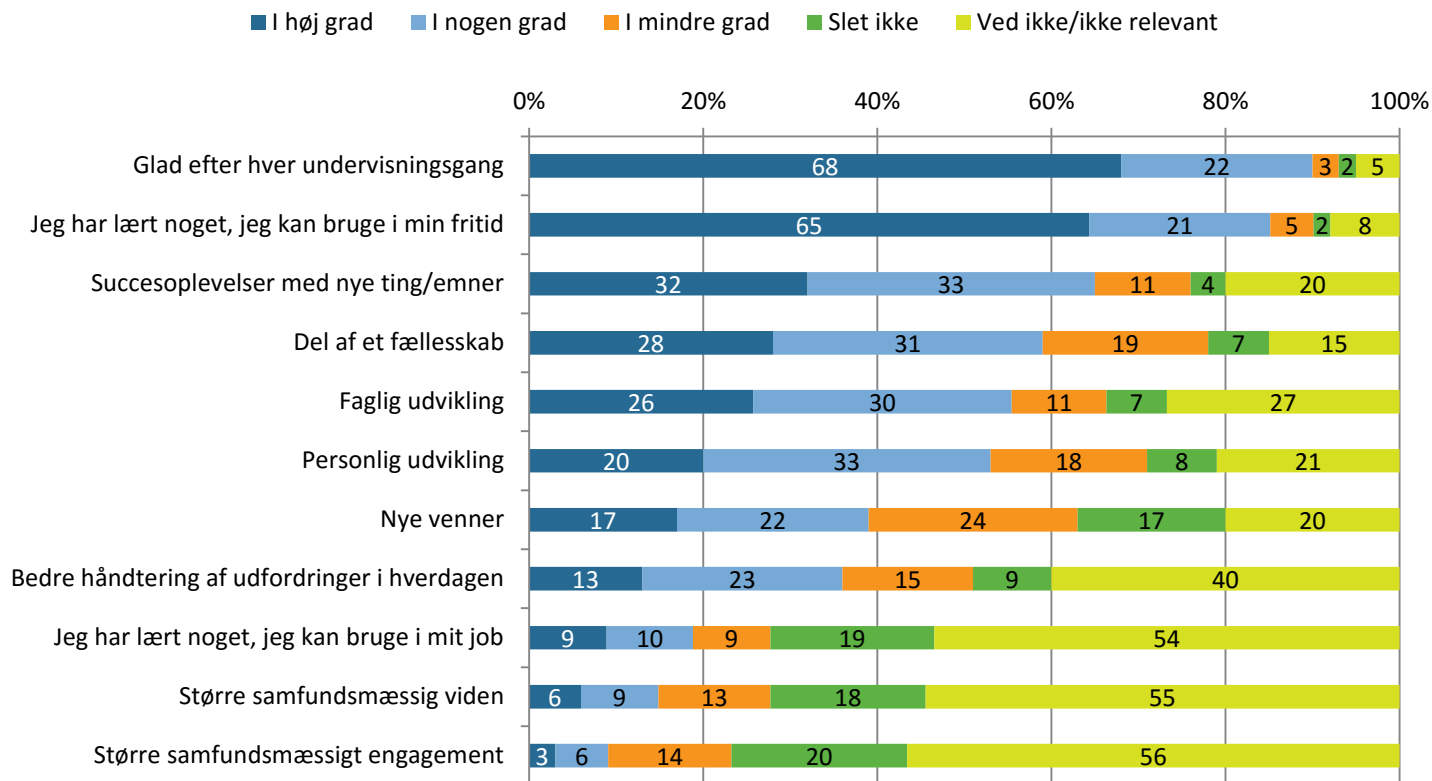

Der er plads til den personlige relation, når der er brug for det

Udsagn	Score på WHO's trivselsindeks		
	0-50	51-75	76-100
Jeg har talt med underviseren om personlige forhold	34	24	16

Tabellen viser sammenhængen mellem kursisternes trivselsscore og hvorvidt de har talt med underviseren om personlige forhold. Andelen er angivet i procent

Kursisternes generelle udbytte af at gå i aftenskole – glade, har lært noget og succesoplevelser

Figuren viser fordelingerne på spørgsmål om kursisternes udbytte af deltagelse i aftenskoleundervisning (i pct.). n = 887

Hovedtemaer

- Aftenskoler for psykisk sårbare
- De almene aftenskolers rolle for psykisk sårbare
- **Aftenskolernes fremtidige potentiale**

Foto: Colourbox

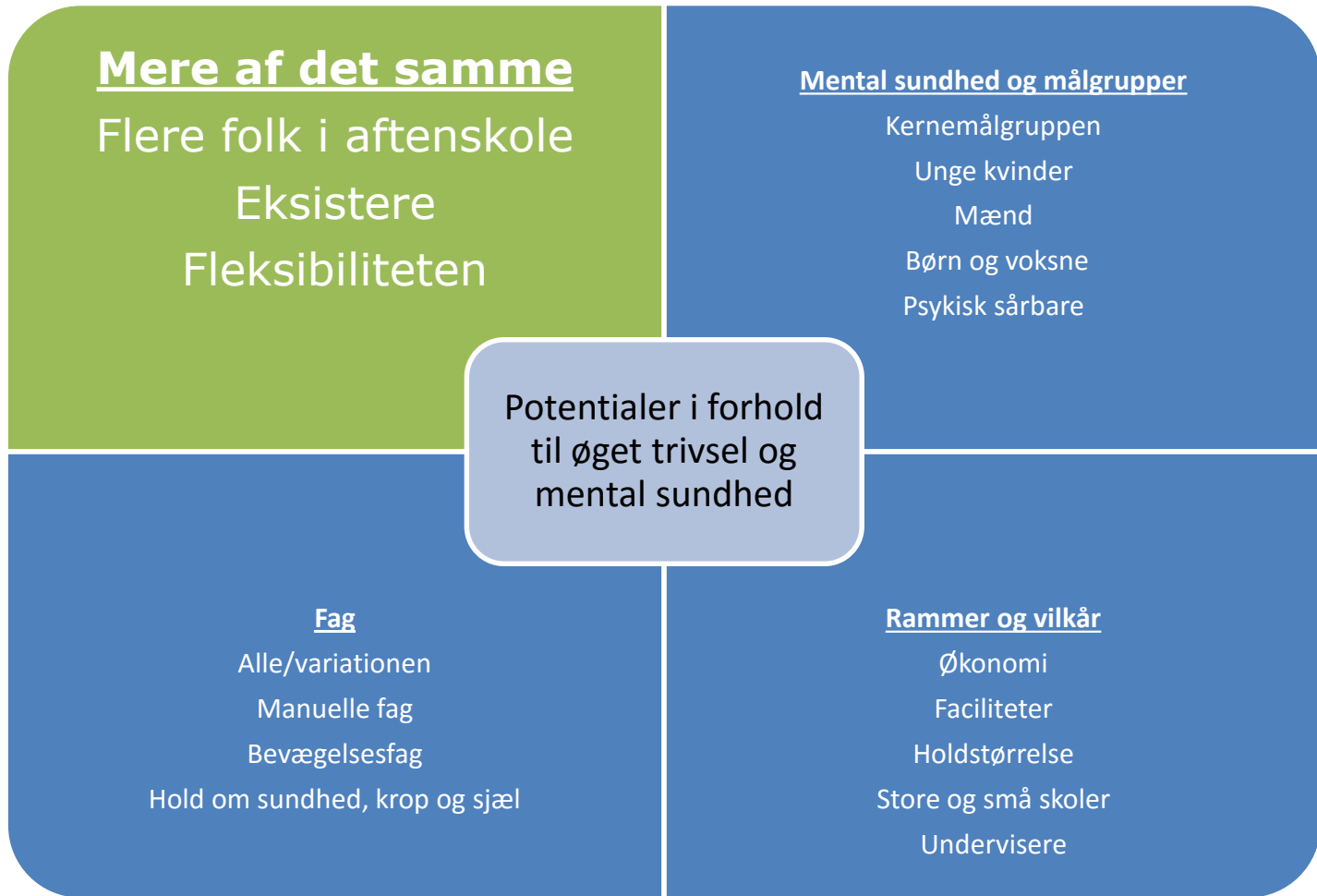
Aftenskolens fremtidige potentiale

- Aftenskoler for psykisk sårbare til andre byer?
- De almene aftenskolers potentiale

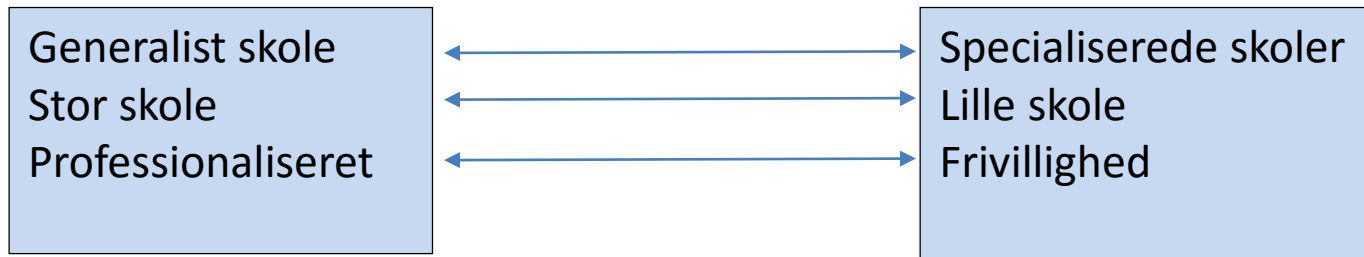
Foto: Colourbox

Aftenskolens fremtidige potentiale

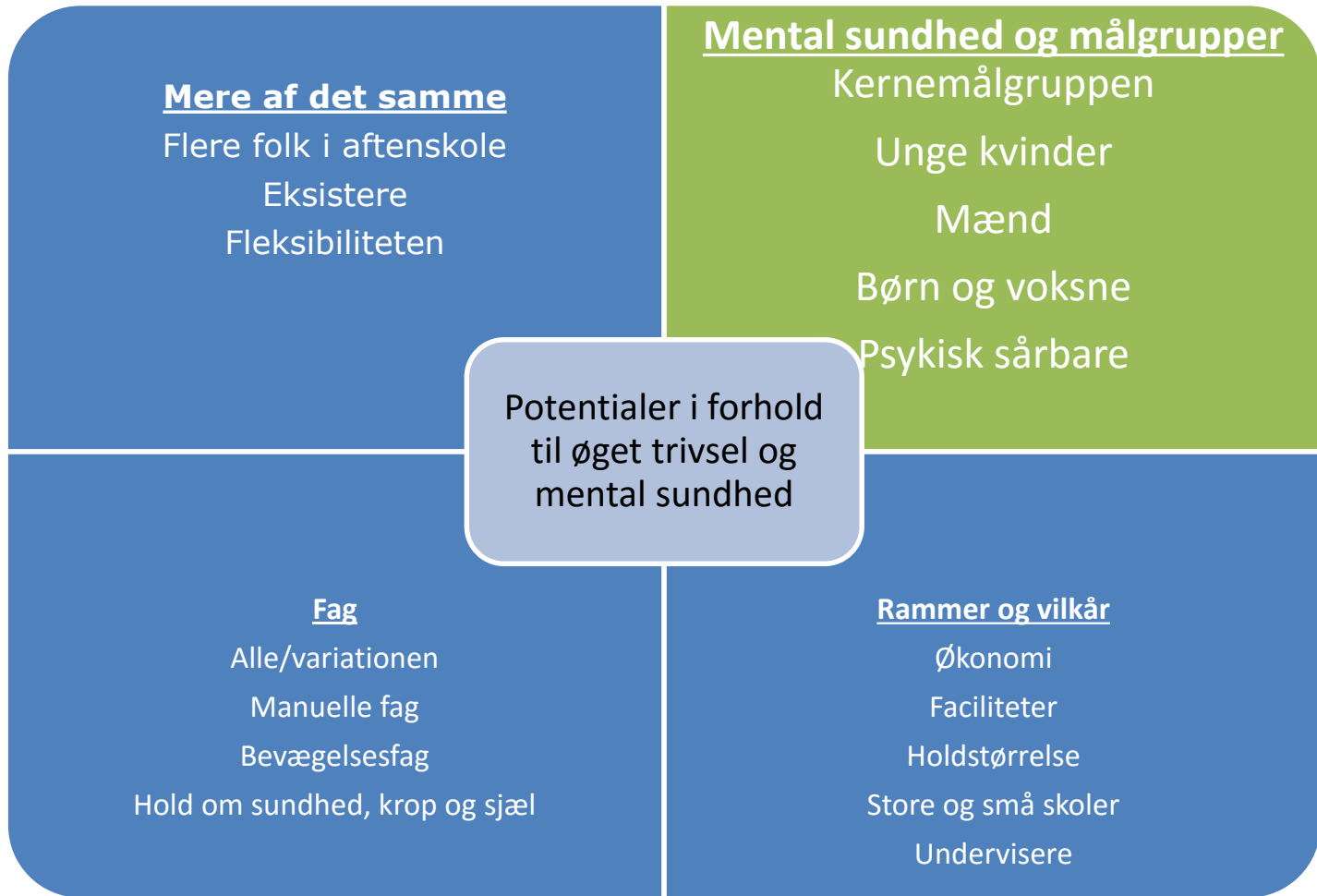

Der er forskel på aftenskoler

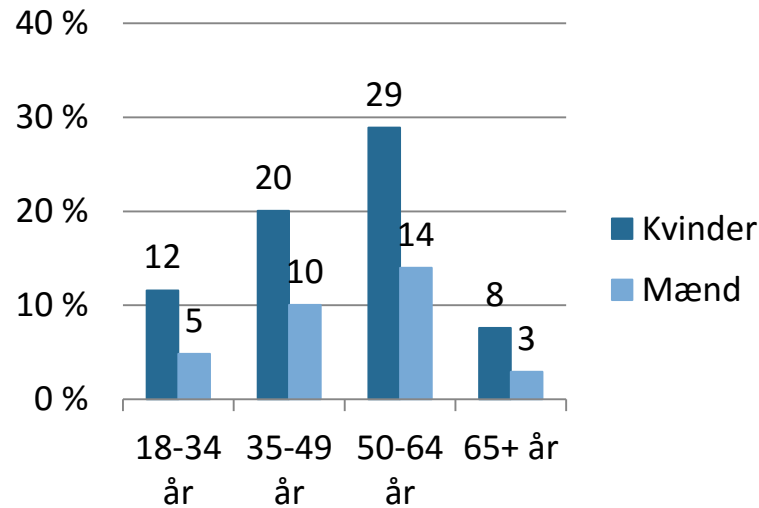

Aftenskolens fremtidige potentiale

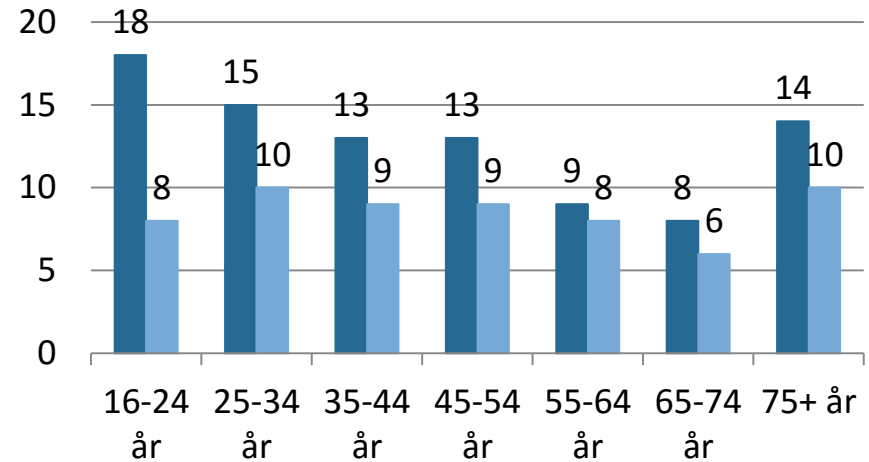

Psykisk sårbare i og udenfor aftenskolerne

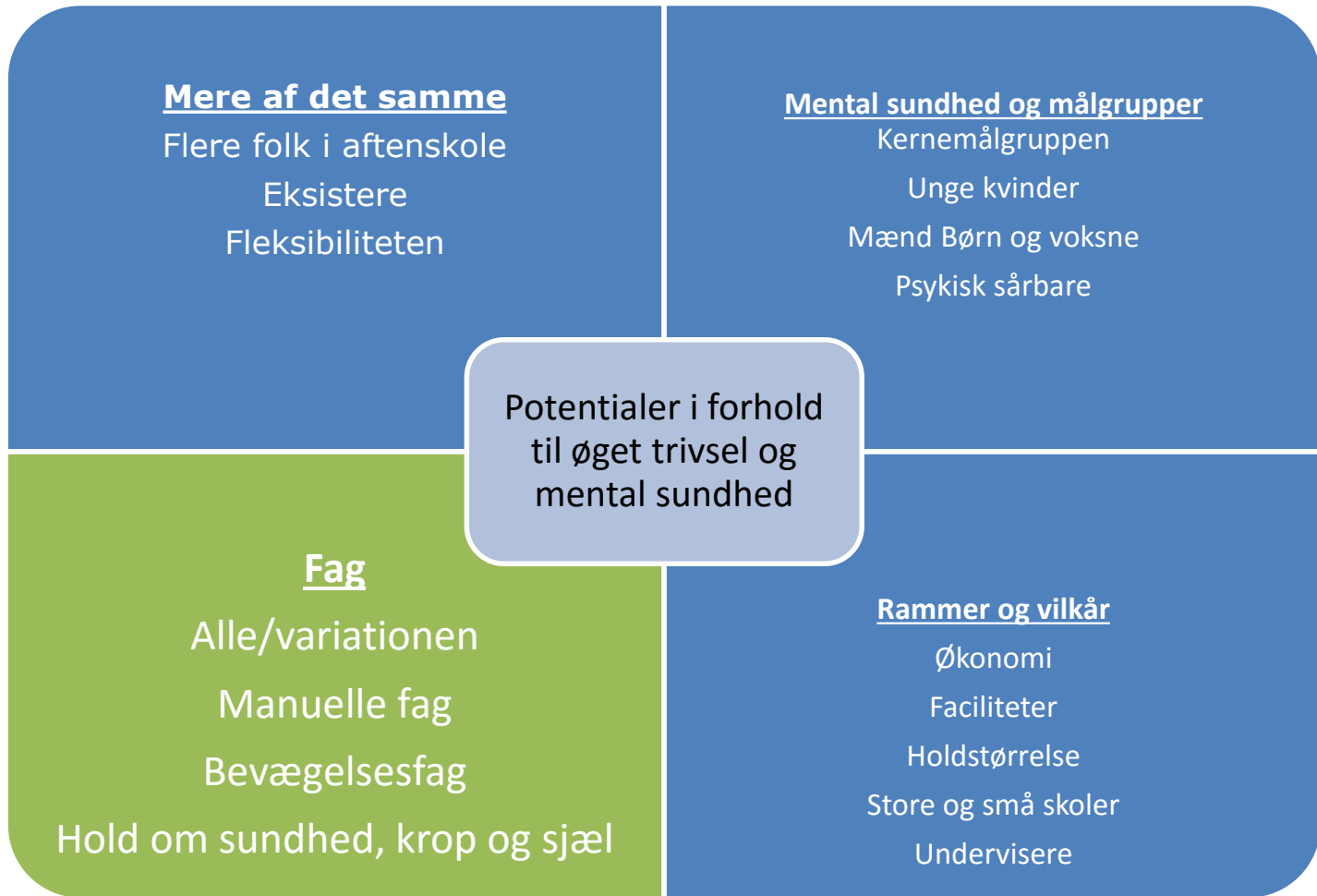
Kursister

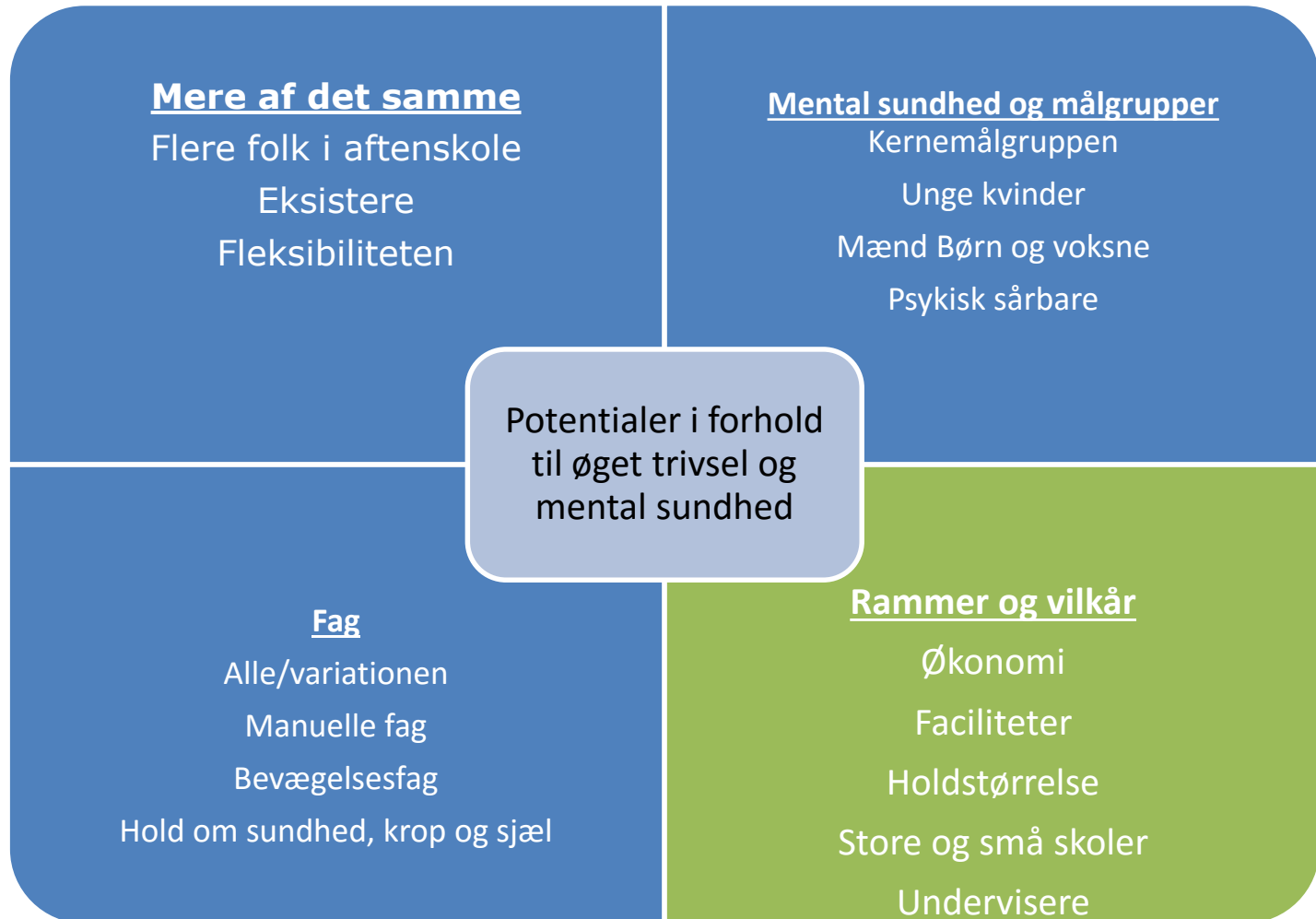
Befolkningen generelt

Aftenskolens fremtidige potentiale

Aftenskolens fremtidige potentiale

Tak for opmærksomheden

Kontakt: Henriette.bjerrum@vifo.dk

Folkeoplysning i forandring II

23.-24. maj 2016

Chefanalytiker Henriette Bjerrum

Tlf.: +45 87 48 20 25

Mob.: +45 29 21 09 43

Videncenter
for Folkeoplysning